

محله‌ی ما

فارسی
(نوشتنی)

صفحه‌ی ۸ کتاب درسی

فعالیت‌های درس (املاء و واژه‌آموزی)

دریل

وکلدها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوان.

اطراف - صف - ایستگاه - مغازه - فضای سبز - نمازخانه - معزّفی -
دروازه‌بان - خاطره - لحظه - فرصت

کلمه‌های بالا در متن درس وجود دارد، آن‌ها را بنویس.

طزان - صف - فضای سبز - معزّفی - دروازه‌بان - لحظه

«بادین کلمه‌ی زیر، چه کلمه‌هایی را به یاد می‌آوری، آن‌ها را بنویس.

تشک‌کشتنی

دو بنده

کشتنی

توب

زمین چمن

فوتبال

ورزش

توب

تور

والیبال

صفحه‌ی ۹ کتاب درسی

فعالیت‌های درس (املاء، پیاموز و بگو)

من درس را بخوان و کلمه‌های خواسته شده را پیدا کن و بنویس.

کلمه‌هایی که «ظ» دارند.

کلمه‌هایی که «ط» دارند.

کلمه‌هایی که یکی از شکل‌های «ص» را دارند.

عظمت

اطراف

صف

نظر، لحظه

خاطرات

خاصّی

مشخص کن هر زنبور روی کدام گل می‌تواند بنشیند.

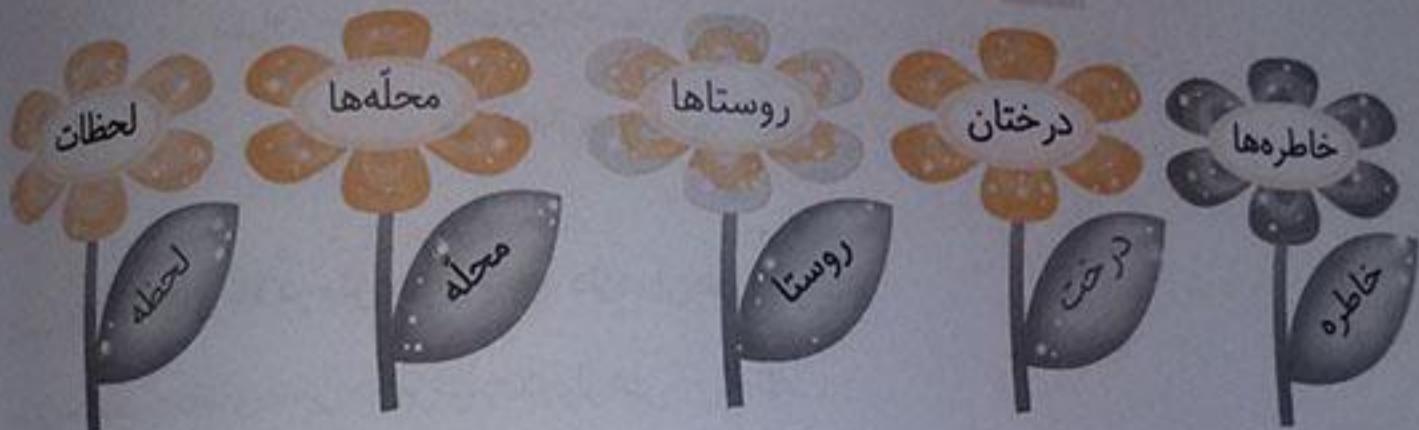
ان

ات

ها

صفحه ۱۰ کتاب درس

هزار سرگردان

۴. برای تصویر یک جمله‌ی زیبا بنویس.

دانشآموزان در کلاس درس می‌خوانند و با دقت به سخنان معلم گوش می‌دهند.

۵. جدول را کامل کن.

۱. در مسجد

می‌خوانند.

۲. مکانی برای خرید در هر محله

۳. معازه‌ی شیرینی فروشی

۴. نام دیگر دکان

۵. نام دیگر پارک

۶. همان نامنویسی است.

صفحه‌ی ۱ | کتاب درسی

نگارش

(۱) به تصویرها نگاه کن و درباره‌ی هر یک از آن‌ها، دو جمله بنویس.

۱- دانش‌آموزان پایه‌ی سوم برای رفتن به پارک با نظم از دستان خارج شدند.

۲- آن‌ها به همراه مرتبی خود سوار اتوبوس شدند.

۱- پس از رسیدن به پارک، دانش‌آموزان یکی‌یکی از سرویس پیاده شدند.

۲- دانش‌آموزان مواضع بودند به گل‌ها و درختان صدمه نزنند.

۱- دانش‌آموزان به همراه مرتبی خود در قسمت‌های مختلف پارک حرکت کردند.

۲- همه‌ی دانش‌آموزان به حرف‌های مرتبی خود گوش می‌دادند و طبیعت را تماشا می‌کردند.

زنگ ورزش

درس

صفحه ۱۲ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املا و بیاموزی)

۱۰. کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقت بخوان.
- حرفه‌ای - تعطیلی - جلب - محل مخصوص - ماهرانه - نامنویسی

آن‌هارا در درس پیدا کن و از روی جمله‌هایی که این کلمه‌ها، در آن به کار رفته‌اند، با خط خوانا بنویس.
حرفه‌ای: برای ورزش کردن به صورت حرفه‌ای، اول رشته‌ی ورزشی مورد علاقه‌ی خود را انتخاب کنید.
تعطیلی: آن روز، بعد از تعطیلی مدرسه همراه دوستم به طرف خانه راه افتادیم.
جلب: جلوی در، نوشته‌ای نظرم را جلب کرد: «به فرزندان خود شنا بیاموزید.»
محل مخصوص: کفش‌ها و لباس‌هایمان را در محل مخصوص گذاشتیم.
ماهرانه: بعضی از آن‌ها بسیار ماهرانه شنا می‌کردند.
نامنویسی: پس از صحبت‌های مربی شنا، در دوره‌ی آموزشی نامنویسی کردم.

۱۱. مانند نمونه کامل کن.

راسنگو ← دروغگو ← روز ← شب ← گرم ← سرد ← غروب ← طلوع

صفحه ۱۳ کتاب درس

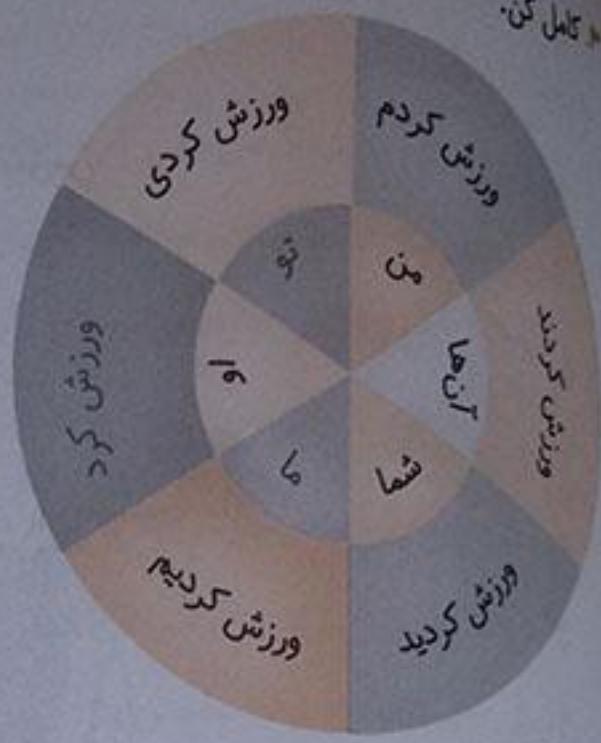
فعالیت‌های درس (املا، بیاموز و بگو)

۱. با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کن.
فردای آن روز به استخر رفتم. جلوی در نوشته‌ای نظرم را جلب کرد. «به فرزندان خود شنا بیاموزید.» پس از صحبت‌های مربی شنا در دوره‌ی آموزشی نامنویسی کردم و نزد ایشان تمرین شنا پرداختم.

۱۲. جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب تکمیل کن.
- الف) باران پاییزی از شب گذشته آغاز شده بود.
- ب) برای ورزش کردن به صورت حرفه‌ای، اول رشته‌ی ورزشی را انتخاب کنید.
- ج) تصمیم گرفته‌ام امروز در کلاس آموزش شنا ثبت نام کنم.

کامل کن.

صفحه ۱۴ کتاب درس

هنر و سرگردان

برای این جدول، پرسش‌های مناسب بنویس.

بازی های موزه ای

- ۱- محل شنا کردن
- ۲- محل ملاقات بیمار با پزشک
- ۳- محل درس خواندن
- ۴- محل نماز خواندن
- ۵- محل نگهداری کتاب
- ۶- محل بستری کردن بیماران

صفحه ۱۵ کتاب درس

مکالمه

به این تصویرها نگاه کن و درباره‌ی موضوع آن‌ها، یک بند بنویس.

دو لک لک تصمیم گرفتند در بالای دودکش ساختمانی لانه‌ی خود را بسازند.
آن‌ها با کمک هم و با جمع کردن شاخه‌های نازک درختان، کم کم لانه را ساختند و با هم در آن حائزندگی
گردند.

صفحه ۱۶ کتاب درس

فعالیت‌های تکمیلی

۱. جمله‌های سمت راست را بخوان. اگر درست نیستند، شکل صحیح آن‌ها را در سمت چپ بنویس.
من از تماشای منظره‌های زیبا لذت می‌برید. ← من از تماشای منظره‌های زیبا لذت می‌برم.
آن‌ها در مسافرت، تجربه‌های خوبی به‌دست آوردند.

تو و علی نقاشی‌های زیبایی می‌کشیدیم. ← تو و علی نقاشی‌های زیبایی می‌کشیدید.
او در جنگل زندگی می‌کنند. ← او در جنگل زندگی می‌کند.
تو چقدر خوب شنا می‌کنم. ← تو چقدر خوب شنا می‌کنی.

من زیر را با دقت بخوان و اطلاعاتی را که به صورت آشکار در آن گفته شده است، مانند نمونه بنویس.

فرهنگستان زبان و ادب فارسی یکی از نهادهای فرهنگی است که برای حفظ و رشد زبان فارسی، ناش می‌کند. یکی از وظایف این نهاد، ساختن واژه‌های فارسی، به جای کلمه‌های خارجی است. مثلاً فرنگستان، واژه‌ی فارسی «رايانه» را به جای کلمه‌ی خارجی «کامپیوتر»، قرار داده است.

اطلاعات آشکار متن:

- ۱- فرنگستان زبان و ادب فارسی یک نهاد فرهنگی است.
- ۲- فرنگستان زبان و ادب فارسی برای حفظ و رشد زبان فارسی، ناش می‌کند.
- ۳- یکی از وظایف این نهاد، ساختن واژه‌های فارسی، به جای کلمه‌های خارجی است.
- ۴- فرنگستان، واژه‌ی فارسی «رايانه» را به جای کلمه‌ی خارجی «کامپیوتر» قرار داده است.

آسمان آبی، طبیعت پاک

صفحه ۱۸ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املاء و اثره آموزی)

۱. کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوان.

هفته‌ی گذشته - دامنه‌ی کوهی - فضای سبز - یادداشت - هم‌فکری - ماهرانه - گزارش - صاف - محیطی سالم - عادت - آشغال و زباله - جوی آب - باعث

کدامیک از کلمه‌های بالا در متن درس وجود دارد، آن‌ها را بنویس.

هفته‌ی گذشته - دامنه‌ی کوهی - یادداشت - هم‌فکری - گزارش - محیطی سالم - عادت - آشغال و زباله.

جوی آب - باعث

۲. مانند نمونه کامل کن.

شکر ← تشنگ
ربط ← ارتباط
درس ← مدرسه

صفحه ۱۹ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املاء، یادداشت و بگو)

۱. عبارت‌های زیر از متن درس انتخاب شده‌اند. هر عبارت را مانند نمونه با نشان «ی» یا «-» کامل کن و در جدول بنویس.

هفته‌ی گذشته - همراه آموزگار - دامنه‌ی کوه - گزارش گروهی - نماینده‌ی گروه - پونه‌ها و حشی -

مطلوب‌ما - غرق‌شادی

	ی
همراه آموزگار	هفته‌ی گذشته
گزارش گروهی	دامنه‌ی کوه
مطلوب‌ما	نماینده‌ی گروه
غرق‌شادی	پونه‌های وحشی

این بند را از شکل گفتاری به نوشتاری تبدیل کن.

این گزارش رو خوند. اون گفت: بچه‌هایی که به کوه اومده بودن، شاد بودن. چون اونجا پاکیزه بود و هوای مسعود گزارش خود را خواند. او گفت: بچه‌هایی که به کوه آمده بودند. شاد بودند؛ خیلی خوبی هم داشت. مسعود گزارش خود را خواند. چون آن‌جا پاکیزه بود و هوای خیلی خوبی هم داشت.

صفحه‌ی ۲۰ کتاب درس

دفتر و سرگردان

جمله‌های ناتمام زیر را کامل کن.

- برای گردش علمی به دامنه‌ی کوهی رفتند.

- ما انسان‌ها علاوه بر خانه، باید محله و شهر خود را هم پاکیزه نگه داریم.

- هوای آلوده باعث بیماری می‌شود.

با توجه به محیط اطراف خود، جدول زیر را کامل کن.

آلوده‌کننده‌های آب	آلوده‌کننده‌های هوا
۱- زباله‌های خانگی که به رودخانه ریخته می‌شود.	۱- دود اتومبیل‌ها
۲- زباله‌های بیمارستانی که به رودخانه ریخته می‌شود.	۲- دود بخاری خانه‌ها
۳- مواد نفتی و روغنی	۳- دود کارخانه‌ها

صفحه‌ی ۲۱ کتاب درس

نگارش

۴- این تصویرها نگاه کن و درباره‌ی موضوع آن، یک بند بنویس.

رضا پسر پاکیزه و تمیزی است. او هر روز که از خواب بیدار می‌شود، دست و صورت خود را با آب و صابون می‌شوید. او دندان‌های خود را مسواک می‌زند، چون می‌داند که مسوک زدن از پوسیدگی دندان‌ها جلوگیری می‌کند. او با بُرس مخصوص خود موهای سرش را شانه می‌زند. رضا به نظافت خود خیلی اهمیت می‌دهد.

آواز گنجشک

فعالیت‌های درس (اعلاو راژه آموزی)

۱. پنج جمله از متن درس پیدا کن که کلمه‌های زیر در آن‌ها آمده است. سپس از روی جمله‌ها بنویس.

بی‌صبرانه - ترقه‌ها - آزرده - ضبط - زیان‌آور

بی‌صبرانه: بچه‌های کلاس سوم، بی‌صبرانه منتظر مرتبی بهداشت بودند.

ترقه‌ها: نرگس گفت: «صدای گوش خراش ترقه‌ها و فششه‌ها را فراموش کردی؟»

آزرده: خانم مرتبی گفت: «بچه‌های خوب من! هر گونه صدایی که انسان را آزرده و ناراحت کند، آلدگی صوتی است.»

ضبط: آلدگی صوتی مانند صدای هوایپیما، بوق اتومبیل‌ها، صدای بلند تلویزیون و ضبط صوت بعضی ماشین‌ها.

زیان‌آور: خانم مرتبی از بچه‌ها تشکر کرد و گفت: «چون این صداهای زیان‌آور، شناوی کودکان را کافی می‌دهند و به سلامت آنان آسیب می‌رسانند، همین موضوع را برای روزنامه دیواری انتخاب می‌کنیم.»

۲. مانند نمونه، به آخر این کلمه‌ها («ی» یا «ای») اضافه کن و در جدول بنویس.

شنیده - بهداشت - روزنامه - گروه - کلاس - صوت - دامنه - خواسته

ای	ی
فیروزه‌ای	زیادی
شنیده‌ای	بهداشتی
روزنامه‌ای	گروهی
دامنه‌ای	کلاسی
خواسته‌ای	صوتی

«این کلمه‌ها تورا به یاد چه چیزهایی می‌اندازد؟

روزنامه دیواری

آبادگی صوتی

انتخاب موضوع، تصویر، نوشته،
یادداشت، هم‌فکری، گزارش

صدای، گوش، ضبط صوت، بوق اتومبیل،
شنوایی، بلندگوی میوه‌فروش

صفحه‌ی ۲۳ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املای بیاعوز و بگو)

۱. کلمه‌های آبا حروف مناسب کامل کن.

صف

آبادگی صوتی

مواظیب

مستظر

ضبط

زره

کوششوایی

۲. این متن را بخوان و مانند نمونه، هر جا که لازم است نشانه‌های نقطه (.)، علامت سؤال (?)، گیومه («»)،

دوقطه (:) و علامت بیان عاطفه و تعجب (!) بگذار.

علم گفت (:) (:) باید مواظیب اندام‌های حسی خود باشیم (·) («»)

علی با تعجب پرسید (:) (:) اندام حسی یعنی چه (?) («»)

علم در پاسخ گفت (:) (:) چه سؤال خوبی (!) حالا دفترهای خود را باز کنید تا تصویرهای اندام‌های حسی را

داخل آن بچسبانیم و درباره‌ی آن‌ها گفت و گو کنیم (·) («»)

صفحه‌ی ۲۴ کتاب درس

هنر و سرگردانی

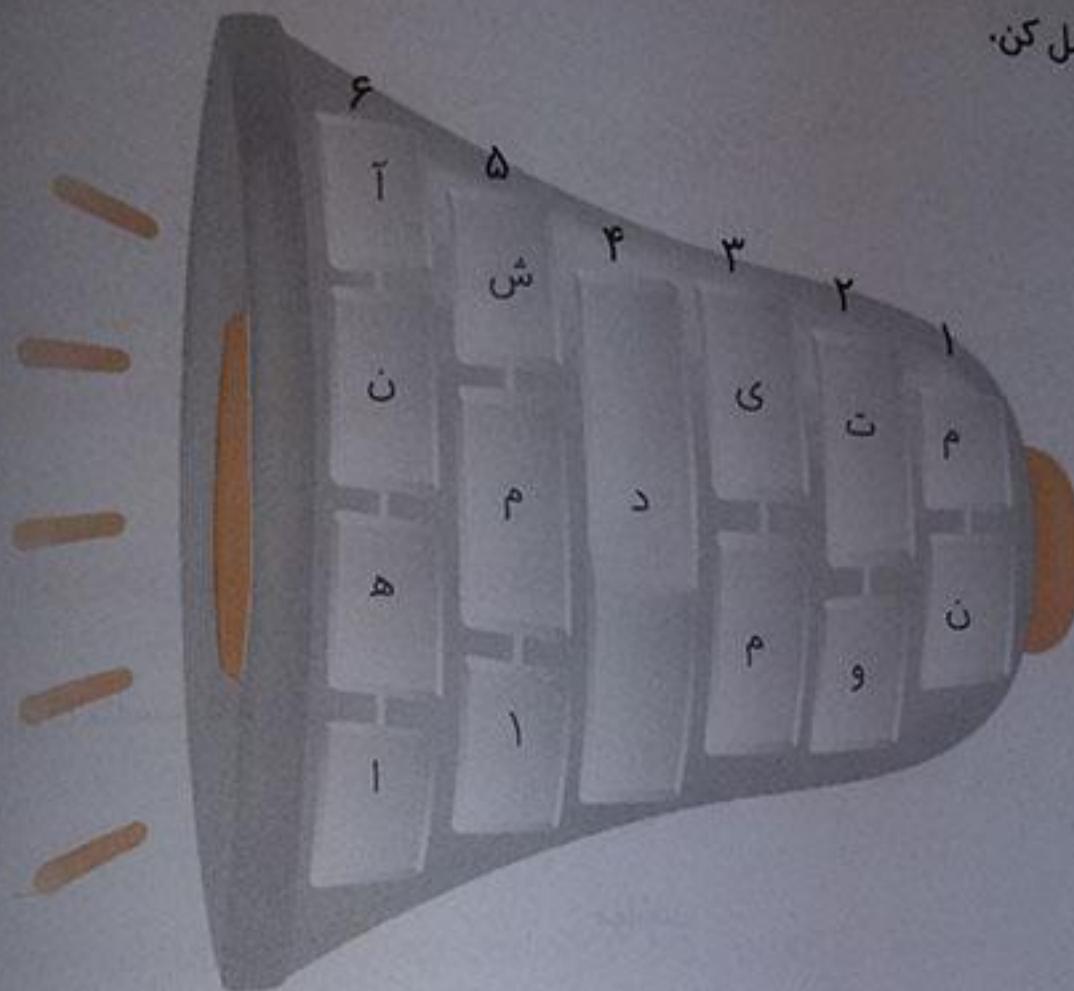

دو جمله بنویس که در آن‌ها دو کلمه‌ی «این» و «آن» آمده باشد.

این: این آشغال‌ها را چه کسی ریخته است؟

آن: اطراف آن لانه تمیز است.

۱۴. جدول را کامل کن.

- ۱ آلدگی صوتی ایجاد نمی‌کنم.
- ۲ صدای بلند را دوست نداری.
- ۳ ما در کلاس ساکت هسته.
- ۴ او آرام صحبت می‌کند.
- ۵ در حیاط بی‌سر و صدا بازی می‌کنید.
- ۶ با صوت خوش، قرآن می‌خوانند.

نکارش

- الف) نوشه‌های زیر را بخوان و بگو کدامیک از آن‌ها، یک بند صحیح است. بند اول در حال رشد هستید، بیشتر از بزرگ‌ترها نیاز به استراحت دارید، اگر شب‌ها بخواهد استراحت کند، چون بخوابید. وقتی می‌خوابید، ذهنتان هم استراحت می‌کند و برای روز بعد، آماده می‌شود.
- ۱- بدن در طول روز فعالیت زیادی می‌کند، پس تعجبی ندارد، اگر شب‌ها بخواهد استراحت کند، چون

از نعمت‌های بزرگ خداوند است که برای حفظ آن، راه‌هایی وجود دارد. بیمارستان مکانی است که در آن، بیماری مردم را درمان می‌کنند. میوه‌هایی که خوب شسته نشده‌اند، باعث بیماری می‌شوند. کتابخانه مکان است که آرامش دارد و در آن سروصدای نیست.

صفحه ۲۶ کتاب درس

فعالیت‌های تکمیلی

- ۱) چرا در پایان داستان ضرب المثل «هر چه کنی به خود کنی»، مرد فروشنده از کار خود پشیمان شد؟
- ۲) چنین فرمید که نتیجه‌ی کار بدش به خودش باز می‌گردد.
- ۳) متن زیر را بخوان و برای هر سؤال پاسخ مناسب بنویس.

روزی، روزگاری مردی کلاهی خرید؛ کلاهی که سال‌های سال آرزوی خریدن آن را داشت. او کلاه را بر سر گذاشت و بسیار خوشحال شد؛ اما خوشحالی او زیاد طول نکشید.

روزی کنار جوی آبی نشست تا دست‌هایش را بشوید. آن وقت عکس خودش را در آب دید. چه قدر کلاهش زیبا بود! برای این که بهتر کلاه را ببیند، سرش را پایین‌تر آورد؛ خم شدن در آب همان واز دست دادن کلاه همان.

(الف) آبا آن مرد کمن بود. از کجا فهمیدی؟

خبر، چون سال‌های طولانی آرزوی خریدن یک کلاه را داشت.

(ب) چرا خوشحالی مرد زیاد طول نکشید؟

چون کلاهش را به خاطر کم توجهی و خم شدن زیاد، از دست داد.

(ج) مرد چگونه کلاهش را از دست داد؟

وقتی خم شد تا عکس خود را بهتر در آب ببیند، کلاهش در آب افتاد.

بلدرچین و بزرگ

درس

فعالیت‌های درس (املا و ازه‌آه‌زی)

کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوان.

انتظار - خویشان - آشیانه‌ی ما - تعجب

آن‌هارا در درس پیدا کن و از روی جمله‌هایی که این کلمه‌ها، در آن به کار رفته‌اند، با خط خوانا بنویس.

انتظار: امروز هر چه بزرگ و پسرش به انتظار نشستند، کسی نیامد.

خویشان: بزرگ، پسر را نزد خویشان خود فرستاد.

آشیانه‌ی ما: فردا هم کسی نخواهد آمد و آشیانه‌ی ما، بر جا خواهد ماند.

تعجب: جوجه‌ها تعجب کردند.

۱۴. این کلمه‌هارا به چند شکل می‌توانی بخوانی؟ با هر شکل آن‌ها، یک جمله بساز.

دم، دم

دم بُوي چاي دم شده در هوا پيچيده بود.

دم

با دم شير بازي نکن!

دم

ده ده هواي ده، بسيار پاك است.

ده

ده دانش‌آموز، به همراه مربي خود به گردنش رفتند.

ده

صفحه‌ی ۲۹ کتاب درس

مثال‌های درس (املا، بیانیز و بکو)

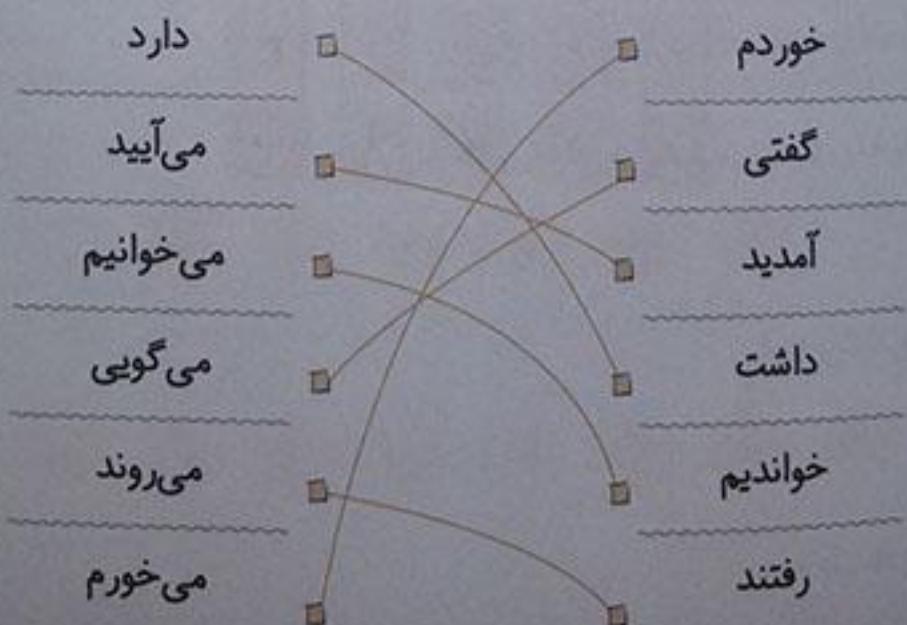
از خود بمن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کن.

بلدرچین با جوجه‌های خود در کشتزاری زندگی می‌کردند. روزها به دنبال غذا به صحراء می‌رفتند و شبها به لانه خود بر می‌گشتند. شب دوم جوجه‌ها گفتند: «امروز هر چه بزرگر و پسرش به انتظار نشستند کسی نیامد.» شب سوم، جوجه‌ها گفتند: «خویشان بزرگر هم نیامدند.»

کلمه‌های جدول را از درس پیدا کن و بنویس.

ن	ی	ز			
م	ا	ج	ب		
ذ	و	ا	ه	ش	
آ	ش	ی	ا	ن	ه

مانند نمونه، کلمه‌های مربوط به هم را، با خط به یکدیگر وصل کن.

حن و سرگز

۳۰. این دو بلدرچین، مشغول صحبت کردن هستند. فکر می کنی به هم چه می گویند؟ در دو جمله بنویس.

بلدرچین اول: فصل درو آغاز شده است.

بلدرچین دوم: باید از لانه و جوجه هایمان محافظت کنیم.

۳۱. چهار کلمه از درس، در این جدول قرار دارد. آنها را پیدا کن و بنویس.

مادر

تصمیم

صحراء

تعجب

م	ی	م	ص	ت
ا	س	ش	ح	ع
د	م	س	ر	ج
ر	د	ی	ا	ب

فداکاران

درست

فعالیت‌های درس (املاء و اژمه‌آموزی)

صفحه‌ی ۳۲ کتاب درس

کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقت بخوان.

سَامِ خَيَّام - رِيزْ عَلَى خَوَاجَى - هَويَّزَه - كَشْتَزَار - موْقَفَىت - اشْتِيَاق - ثَبَتْ نَام - سَنْگِ رِيزَهَهَا -
شَكَر - اشْغَالَگَرَان - آغُوش - طَفَل - پَايِيزَى - متوجَه - بَحْث - اَثْر - رِيزَشْ كَوه

کلمه‌ای از کلمه‌های بالا در متن درس وجود دارد، آن‌ها را بنویس. سَامِ خَيَّام - رِيزْ عَلَى خَوَاجَى - هَويَّزَه -
موْقَفَىت - اشْتِيَاق - ثَبَتْ نَام - اشْغَالَگَرَان - آغُوش - طَفَل - پَايِيزَى - متوجَه - اَثْر - رِيزَشْ كَوه

مانند نمونه، با خط به هم وصل کن.

وسیله‌ای که نفت را جابه‌جا می‌کند.

شن‌کش

وسیله‌ای که هوا را جابه‌جا می‌کند.

نفت‌کش

وسیله‌ای که شن را جابه‌جا می‌کند.

دود‌کش

وسیله‌ای که دود را جابه‌جا می‌کند.

هواکش

صفحه‌ی ۳۲ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املاء، بیاموز و بگو)

کلمات مورد نظر را از متن درس پیدا کن و جدول را کامل کن.

م ع ل م ا ن

یک کلمه‌ی یک نقطه‌ای شش حرفی

ف د ا ک ا ر ا ن

یک کلمه‌ی دو نقطه‌ای هشت حرفی

ج ل و م ی ر ی

یک کلمه‌ی سه نقطه‌ای هفت حرفی

با توجه به کلمه‌ی داده شده، جمله را تغییر بده و بنویس.

امین و خانواده‌اش در بجنورد زندگی می‌کنند.

دو سال قبل امین و خانواده‌اش در بجنورد زندگی می‌کردند. (دو سال قبل)

خورشید دارد طول می‌کند.

نیم ساعت قبل خورشید طلوع کرد. (نیم ساعت قبل)

صفحه ۳۴ کتاب درس

حروف سلیمانی

جمله‌ای از درس را که به فداکاری «حسین فهمیده» اشاره کرده است، بنویس. محمد حسین فهمیده، نوجوان فداکاری بود که نارنجک به کمر بست و در زیر زنجیرهای تانک دشمن، جان خود را فدا کرد تا از پیش از آنان به سوی خاک ایران جلوگیری کند.

به موش کمک کن، تا پاسخهای درست را جلوی هر در بنویسد. به این ترتیب، درها باز می‌شوند. فقر موش به سطح زمین رسید، باید اولین حرف کلمه‌های نوشته شده را کنار هم بگذارد و کلمه‌ی رمز را بپاداند وقتی آخرین در باز شد، به موش کمک کن و آن را روی پرچم بنویس.

کلمه‌ی رمز گذشت

دانه‌ی بلال
ذرت

نمی‌ترسد
شجاع

بعد از خرداد می‌آید
تیر

مخالف سرما
گرما

کار نیاک

درس

صفحه ۳۶ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املاء و واژه‌آموزی)

امن درس را بخوان، همهی جمله‌هایی را که فرمانرو را به پیرمرد گفت، جدا کن و بنویس.
از این همه کار، خسته نمی‌شوی؟ این کارها، کار حوانان است. تازه، چند سال طول می‌کشد تا درخت
گردو، بزرگ شود و میوه بدهد و آن وقت هم که معلوم نیست، تو زنده باشی!
تا نواز این موضوع، ناراحت نیستی؟»

مانند نمونه، به این قسمت از کلمه، یک جزء دیگر اضافه کن، تا کلمه‌ی معنی‌داری ساخته شود.

سرزمین

زمین

سرسبز

سبز

سرآشپر

آشپر

سرزدہ

زدہ

صفحه ۳۷ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املاء، بیاموز و بگو)

با توجه به متن، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب، کامل کن.

در زمان‌های دور فرمانروایی زندگی می‌کرد که خیلی دوست داشت از حال همهی مردم باخبر باشد. برای همین، یک روز تصمیم گرفت به شهرهای مختلف برود. همان‌طور که داشت درخت‌ها و سبزه‌ها را نگاه می‌کرد از دور پیرمردی را دید که در حال کاشتن گردید. پیرمرد با دفعت گودالی در زمین می‌کند.

۱۰. مانند نمونه کامل کن.

کلمه	ام	م-	کلمه	اش	-ش
مزرعه	مزرعه‌ام	-	بیل	-	بیلش
عمر	-	عمرام	میوه	میوه‌اش	-
وسایل	-	وسایل‌ام	محصول	-	محصولش
سبزه	سبزه‌ام	-	لانه	لانه‌اش	-

۱۱. دور کلمه‌هایی که زمان آینده را نشان می‌دهند، خط بکش.

خواهد گفت - درو کرد - کاشته بودید - می‌رفت - خواهی شنید - گفته است - می‌خواهم بخوابم

صفحه ۳۸ کتاب درس

هزار و سه هزار

۱۲. جمله‌ی نامرتب را مرتب کن.

الف) فکر - ما - در - باشیم - باید - هم - به - دیگران - زندگی

ما باید در زندگی، به فکر دیگران هم باشیم.

ب) محبت - با - شما - کنید - به - مهربان - دیگران - تا - نیز - آن‌ها - باشند.

به دیگران محبت کنید تا آن‌ها نیز با شما مهربان باشند.

۱۳. جدول را کامل کن.

کارهای خوب

ف	د	ا	ک	ا	ر	ی
ب	ر	د	ب	ا	ر	ی
ر	ا	ز	د	ا	ر	ی
ر	ا	ز	د	ا	ر	ی

صفحه ۳۹ کتاب درسی

نگارش

۱

سنهای زیر را بخوان و برای هر یک، موضوع مناسب بنویس.

موضوع: رزمنده - نقاشی قشنگ

۱) نفر نقاشی اش را باز کرد. او می خواست یک نقاشی قشنگ بکشد و آن را کنار عکس پدر بگذارد. عکس پدر نوی تاقه بود. پدر جلوی مسجد خرمشهر ایستاده بود و لبخند می زد. خانه های اطراف او ویران شده بودند. ۲) با خودش گفت: «چه طور است عکس پدر را بکشم.» بعد خوب به عکس پدر نگاه کرد. پدر تفng داشت. ۳) نینه داشت. سریند داشت و پوتین پوشیده بود.

موضوع: مدرسه - تاریخچه مدرسه

۱) مدرسه های امروزی در ایران، از حدود صد و پنجاه سال پیش پدید آمده اند. ابتدا تعدادشان کم بود. چون مردم بیک خانه عادت داشتند، آن را بهتر از مدرسه می دانستند. کم کم به تعداد مدرسه ها اضافه شد و کتاب های درسی نوشته شد. از آن زمان، مدرسه ها تغییر زیادی کرده اند و باز هم تغییر خواهند کرد.

صفحه ۴۰ کتاب درسی

فعالیت های تکعیل

۱) با توجه به کلمه ای که داده شده است، جمله را بازنویسی کن.

۲) سال دانش آموزان کلاس سوم ابتدایی، خوب درس می خوانند.

۳) سال گذشته، دانش آموزان کلاس سوم ابتدایی، خوب درس می خوانندند. (سال گذشته)

۴) سال آینده، دانش آموزان کلاس سوم ابتدایی، خوب درس خواهند خواند. (سال آینده)

۱) جملات را به ترتیب اتفاقات داستان پری کوچولو، مرتب و شماره گذاری کن.

۲) گرده با پری کوچولو بازی می کرد و مواطن بود که او سرما نخورد.

۳) پری کوچولو با خوشحالی رنگین کمان را گرفت و به آسمان برگشت.

۴) یک روز که پری کوچولو با مادرش به زمین آمد، او را گم کرد.

۵) خاله خرگوشه لباسی را که بافته بود، به تن پری کوچولو پوشاند.

۶) پری کوچولو و مادرش در آسمان زندگی می کردند.

پیراهن بھشتی

صفحه ۴۲ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املا و واژه آموزی)

﴿ کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوان.

ازدواج - لطیفی - صدای ضعیفی - فقیرم -

لباس کنه - عروسی اش - نیازمندان

آن‌هارا در درس پیدا کن و از روی جمله‌هایی که این کلمه‌ها در آن‌ها به کار رفته‌اند، با خط خوانا بنویس.
ازدواج: پدر برای ازدواج او با حضرت علی (ع) یک پیراهن نو به خانه آورد.

لطیفی: پارچه‌ی نرم و لطیفی داشت.

صدای ضعیفی: کسی با صدای ضعیفی گفت.

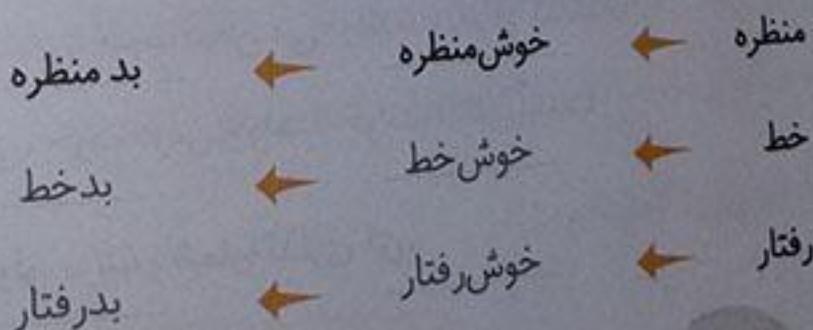
فقیرم: من زنی فقیرم.

لباس کنه: از خانه‌ی رسول خدا یک لباس کنه می‌خواهم تا به تن کنم.

عروسی: پیراهن نو برای عروسی اش بود.

نیازمندان: هرگز سعادتمند نخواهید شد، مگر چیزی را که دوست دارید به نیازمندان ببخشید.

﴿ مانند نمونه، به ابتدای این کلمه‌ها، کلمه‌ی «خوش» اضافه کن و سپس مخالف هر کلمه را جلوی آن بنویس.

فعالیت‌های درس (املا، بیاموز و بگو)

ا) با توجه به متن، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کن.
- حضرت فاطمه (س) پیراهن را کثیر گذاشت تا چند لحظه بعد بپوشد.

صفحه ۴۳ کتاب درس

کسی با صدای ضعیفی گفت: «من یک زن فقیرم ». هرگز سعادتمند نمی‌شوید، مگر این که چیزی را که دوست دارد به نیازمندان ببخشد. میرنش را به طرف آسمان گرفت و دعا کرد. مانند نمونه جدول را کامل کن.

گان	گی	کلمه
پرندگان	-	پرنده
رانندگان	رانندگی	راننده
ستارگان	-	ستاره
زندگان	زندگی	زنده

من زیر را بخوان و داخل هر کمانک، علامت مخصوص را بگذار.

حضرت فاطمه (س) دختر حضرت محمد (ص) است. ایشان با حضرت علی (ع) ازدواج کردند. روز

ازدواج این دو بزرگوار، به نام «روز خانواده» نامگذاری شده است.

۱۰. جدول را کامل کن.

۱- آنچه می نوشیم.

۲- برف بود که وسطش آب شد.

۳- نام این درس.

۴- سیب که آخرش را خوردیم.

۵- من و تو.

۶- کویر را پوشانده است.

۷- هنگام افسوس و درد گفته می شود.

۸- اولین ماه زمستان.

بوی نرگس

درس ۹

صفحه ۴۶ کتاب درسی

فعالیت‌های درس (اعلا و واژه آموزی)

کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوان.
ی انتہاست - سعادتمند - پرهای رنگارنگ پرندگان - چشم‌نواز - زعفران - ریحان - لطافت -

خوش‌بوترین - غایب

کامپیک از کلمه‌های بالا در متن درس وجود دارد، آن‌ها را بنویس.

ی انتہاست - پرهای رنگارنگ پرندگان - چشم‌نواز - زعفران - ریحان - خوش‌بوترین - غایب

۱ مانند نمونه جدول زیر را کامل کن.

دل

آرام	بند	انگیز	پذیر	خور	گیر	نواز	خواه	نشین
دل آرام	دل بند	دل انگیز	دل پذیر	دل خور	دل گیر	دل نواز	دل خواه	دل نشین

صفحه ۴۷ کتاب درسی

فعالیت‌های درس (اعلا، بیاموز و بگو)

۲ با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کن.

بلاران بر بام‌های سفالی می‌بارد. بهترین سرودها و نغمه‌های طبیعت، اطرافم را پر کرده است.

پرهای رنگارنگ پرندگان چشم‌نواز است.

بوی گل اطرافم را پر کرده است. هر جا که می‌روم بوی بهترین عطرها را حس می‌کنم.

ای خوش‌بوترین ای زیباترین دیدنی ای عزیزترین غایب بیا.

۲. هر جمله با کلمه‌ای به پایان می‌رسد که معنای جمله، با آن کامل می‌شود»، متن درس را بخوان و ده تا زدن کلمه‌ها را پیدا کن و مانند نمونه بنویس.

صدای باران می‌آید.

می‌آید- می‌بارد- می‌خواند- کرده است - می‌شنوم - نمی‌شنوم - می‌بینم - می‌روم - نمی‌بینم

۳. زیر جمله‌های کامل، خط بکش و جملات ناقص را کامل کن.

- رفت.

- هنرمند کسی است که به مردم و اطراف خود توجه کند.

- فصل پنجم کتاب فارسی، «هنر و ادب» نام دارد.

- آمدند.

- دفتر نقاشی زیباییم پر از نقاشی‌های خوب است.

فعالیت‌های تکمیل

صفحه ۵۰ کتاب درس

۱. این کلمه‌ها را با توجه به نمونه دسته‌بندی کن و داخل جدول بگذار.

می‌شنوم- باران- خنديد- گذاشت- پیراهن- می‌بینم- جبرئیل- لطافت- پوشید- می‌خواند- عروسی- عطرها

می‌خواند	پوشید	می‌بینم	گذاشت	خنید	می‌شنوم	دسته‌ی اول
عطرها	عروسی	لطافت	جبرئیل	پیراهن	باران	دسته‌ی دوم

۲. کلمه‌ی «او» که در متن ضرب المثل «هنوز دو قورت و نیمش باقی است» مشخص شده است، به چه کسی باز چیری اشاره می‌کند؟ حضرت سلیمان (ع)

۳. کلمه‌ی «من» که در متن ضرب المثل «هنوز دو قورت و نیمش باقی است» مشخص شده است، به چه کسی باز چه چیزی اشاره می‌کند؟ ماهی بزرگ

یار مهربان

صفحه ۵۲ کتاب درسی

فعالیت‌های درس (املا و واژه آموزی)

۱

دلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوان.

مراقب - تشکر - آزرده - باسواستر - پرت - همراهانی - باغ‌های نور

لذت‌دار درس پیدا کن و از روی جمله‌هایی که این کلمه‌ها در آن به کار رفته‌اند، با خط خوانا بنویس.

مرفه: خبلی مراقب هستید تا در باد و باران نمانم.

نتن: از این که شما هر روز مرا توی کیفتان می‌گذارید لذت می‌برم و از شما تشکر می‌کنم.

آرده: می‌دانم که گاهی بعضی از شما، از دست من خسته و آزرده می‌شود.

پسوندر: از این که می‌بینم شما هر روز همراه من، بزرگ‌تر و باسواستر می‌شوید خیلی خوش‌حالم.

پینه: مثلاً یک روز یکی از بچه‌های همین کلاس، نمی‌دانم از چه چیزی ناراحت بود که مشتی بر من کوبید و

مرا به گوش‌های پرت کرد.

همراهانی: ما همراهانی هستیم که با هم به سفرهای خیالی می‌رویم.

بغ‌های نور: تورا به باغ‌های نور می‌برد.

دُور کلمه‌هایی که با «مند» ترکیب درستی ساخته‌اند، خط بکش.

سودمند - دریامند - توانمند - خطرمند - ارزشمند - هنرمند - شادمند - ژرتومند

صفحه ۵۳ کتاب درسی

فعالیت‌های درس (املا، بیاموز و بگو)

با توجه به متن، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کن.

بهرین وقت برای من آن لحظه‌ای است که مرا در آغوش می‌گیرید. ضربان قلب شما تعمیمی زیبا و فشنگی دارد. من با شنیدن تپش قلب کوچولو و هربان شما از حالتان باخبر می‌شوم.

۱. ده کلمه‌ی جدید از متن درس انتخاب کن. سپس آن‌ها را به ترتیب حروف الفبا بنویس.
۲. آرده - اغلب - پرت - نیش - نشکر - لحظه - لذت - مراقب - ناراحت - نغمه
۳. جمله را با توجه به کلمه‌های تعیین شده، تغییر بده.
۴. جمله را با توجه به کلمه‌های تعیین شده، لذت می‌بریم.
۵. هر صبح، من و مادرم از صدای دلنشین پرندگان، شاد می‌شویم. (شاد می‌شویم)
- (الف) هر صبح، من و مادرم از صدای دلنشین پرندگان، بیدار می‌شویم. (بیدار می‌شویم)
- (ب) هر صبح، من و مادرم از صدای دلنشین پرندگان، بیدار شدیم. (دیروز)
- (ج) دیروز، من و مادرم از صدای دلنشین پرندگان، بیدار شدیم. (دیروز)

صفحه ۵ کتاب درس

هزار و سیزده

۱. کلمه‌های جدول، از چپ به راست و از راست به چپ، معنی دار هستند. خانه‌ها و جاهای خالی را کامل کن.

→ گرم نیست س ر د ← می‌خوانیم

→ عقیده و نظر ر ا ی ← دوست و همراه

→ خانه‌ی پادشاهان ک ا خ ← گیاهان از آن می‌رویند.

→ مخالف فرق ا م د ← با دماسنج آن را اندازه می‌گیرند.

→ آب در آن جربان دارد ر و د ← نزدیک نیست.

→ درشت نیست ر ی ز ← مخالف کلمه‌ی «رو»

→ نام جزیره‌ای در جنوب کشور ق ش م ← شبها در منزل می‌نویسی

→ یکی از حروف الفبا ش ی ن ← زنبور می‌زند.

→ هنگام گردیده می‌زند ز ا ر ← نباید آن را به کسی بگوییم.

صفحه ۵۵ کتاب درسی

نگارش

موضع‌های کلی زیر را به موضوع‌های کوچک‌تر تقسیم کن.

موضوع کلی: «زمستان»

- ۱- سرمای زمستان
- ۲- بازی‌های زمستانی
- ۳- ماه‌های زمستان

موضوع کلی: «کتابخانه»

- ۱- عضو شدن در کتابخانه
- ۲- امانت گرفتن کتاب
- ۳- تاریخ تحویل کتاب

موضع کلی: «دانش آموز»

- ۱- دانش آموز درس خوان
- ۲- دانش آموز مؤذب
- ۳- دانش آموز کوشای

نویسنده‌ی بزرگ

درس

فعالیت‌های درس (املا و واژه آموزی)

صفحه ۵۶ کتاب درس

۱۰ با هر یک از این کلمه‌ها یک جمله بنویس.

آفرا: امرای بزرگ، بخشندۀ و مهریان بودند.

پشتۀ: کشاورزان در گوشۀ‌ای از مزرعه، پشتۀ‌های گندم درو شده را جمع کردند.

سماط: امیدوارم همیشه در سمات کودکان نانی برای خوردن باشد.

۱۱ این کلمه‌ها از چه قسمت‌هایی ساخته شده‌اند، آن‌ها را بنویس.

کوهستان: کوه + استان گلستان: گل + استان

حالابه‌جای قسمت دوم، یک جزء جدید بگذار و با کلمات جدید، جمله بساز.

گلزار: در گلزار، گل‌های لاله روییدند.

کوهسار: هوای کوهسار، بسیار سرد بود.

فعالیت‌های درس (املا پیاموز و بگو)

صفحه ۵۷ کتاب درس

۱۲ این کلمه‌ها را با دقّت بخوان و دور هشت کلمه را که املای آن سخت‌تر است، خط بکش.

حاتم طابی - سوریه - منت - سمات - رنگارنگ - آرامگاه - حتماً - آثار - احادیث - ملی -

تحصیل - افتخارات - پشتۀ - خاطراتش - مکه

۱۳ این جمله، مربوط به کدام گزینه است؟

«دانستن کوتاهی است که از روزگار گذشته بر جای مانده است و با پند، اندرز و نصیحت همراه است و فهریت از زندگی را بازگو می‌کند.»

الف) مثل

ب) حکایت ✓

ج) نمایش

صفحه‌ی ۵۸ کتاب درسی

دفتر و سیرگردان

این دو تصویر با دقت نگاه کن و یک تفاوت آن‌ها را در یک جمله بنویس.

در تصویر سمت راست، پسری ایستاده است که در تصویر سمت چپ نیست.

این نکمه‌های سنگ را از معدنی در نیشابور بیرون آورده‌اند. کلمه‌های مربوط را روی سنگ بنویس، سپس حرف

اول آن‌ها را کنار هم بگذار، تا بدانی از این معدن، چه چیزی استخراج می‌شود.

کلمه‌ی رمز: فیروزه

۳- قطار روی آن

حرکت می‌کند.

ریل

۱- نام حیوانی با

عاج‌های زیبا

فیل

۶- عدد بعد از

هفت

هشت

۴- قرض الحسن

می‌دهند.

وام

۵- رنگ خورشید

زرد

صفحه‌ی ۶ کتاب درسی

فعالیت‌های تکمیلی

۱- با توجه به متن «خواب خلیفه»، جمله‌ها را به ترتیب اتفاقات داستان، مرتب و شماره‌گذاری کن.

۲- خلیفه گفت: «این مرد نادان را مجازات کنید.»

۳- وزیر گفت: «دو خواب گزار حاضر می‌کنم تا خواب شما را تعبیر کنم.»

۶ - خلیفه گفت: «آفرین بر تو! به این مرد پاداش دهید.»

۳ - خواب‌گزار گفت: «عجب خواب بدی!»

۱ - خلیفه شروع به قدم زدن کرد تا صبح شد.

۵ - خواب‌گزار گفت: «به شما مُزده می‌دهم که دیشب خواب بسیار خوبی دیده‌اید.»

۴. کلمه‌ی «او»، که در متن «راز جعبه» مشخص شده است، به چه کسی یا چه چیزی اشاره می‌کند؟ مردی که پیش حکیم رفته بود.

۴. کلمه‌ی «تو»، که در متن «راز جعبه» مشخص شده است، به چه کسی یا چه چیزی اشاره می‌کند؟ حکیم

۴. چرا حکیم به جای راز خوشبختی، موشی به آن شخص داد؟

با این کار می‌خواست قدرت رازداری مرد را آزمایش کند و به او بفهماند که رازداری کار سخت و مشکلی است.

ایران عزیز

درس ۱۲

صفحه ۶۲ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املا و واژه آموزی)

حرف الفبارایک در میان، به ترتیب بنویس. حالا با استفاده از آن‌ها، پنج کلمه بساز.
درف الفبا: ا - پ - ث - ج - خ - د - ز - س - ص - ط - ع - ف - ک - ل - ن - ه
کلمه: صف، کله، صاف، سن، سخن، اسکناس
من را بخوان و جای خالی را با کلمه‌های مناسب، کامل کن.

نمکدان، گلدان، شمعدان، قندان

شی در تاریکی برادرم به سراغ قندان رفت تا قند بردارد. ناگهان دستش به گلدان خورد و شاخه‌ی گل
داخل آن به زمین افتاد. مادر از خواب بیدار شد. شمع را داخل شمعدان گذاشت و آن را روشن کرد.

صفحه ۶۳ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املا، بیاموز و بگو)

کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوان.

سرزمین زرخیز - نعمت - زیارت - دریای خزر - دل انگیزش - افتخار - برازنده‌تر - صبور -
حقیقت - فرهنگ - رونق - زادگاه - طمع - حریص - آزرده - نهراسیم

کلامپک از کلمه‌های بالا در متن درس وجود دارد، آن‌ها را بنویس.
سرزمین زرخیز - نعمت - دریای خزر - دل انگیزش - برازنده‌تر - صبور - فرهنگ - رونق - زادگاه - طمع -
حریص - نهراسیم

جمله‌های بهم ریخته را مرتب کن.

آغوش، جای، ایران، مردم خوب، را، است، در، داده، خود.

ایران، مردم خوب را در آغوش خود جای داده است.

کرده، فرهنگ، خدمت، ایران، به، جهان، است.

ایران، به فرهنگ جهان خدمت کرده است.

۴. جدول را کامل کن.

خطیج فارس ۱- محل حرم حضرت معصومه (س)

۲- بلندترین قله‌ی ایران

۳- پایتخت ایران

۴- پایتخت مذهبی ایران

۵- از محصول‌های کشاورزی شمال ایران

۶- نام دریایی شمال ایران

۷- شهر دو حرفی نزدیک تهران

ایران آباد

درس

صفحه ۷۰ کتاب درسی

فعالیت‌های درس (اعلا و واژه آغازی)

کلمه‌های مهم درس به ترتیب الفبا	کلمه‌های مهم درس
ایران	گنجینه
پیشرفت	محالی
صنعت	صنعت
گنجینه	ایران
محالی	پیشرفت

پنج کلمه‌ی مهم درس را سمت راست جدول بنویس. بعد آن‌ها را در سمت چپ جدول به ترتیب دروف الفبا مرتب کن.

خیاط	بعال	قضاب	عکاس	نانوا	شغل
خیاطی	بعالی	قضابی	عکاسی	نانوایی	محل کار

محل کار هر شغل را در جدول

بنویس.

صفحه ۷۱ کتاب درسی

فعالیت‌های درس (اعلا، بیاموز و بگو)

با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب، پر کن.

- ما مرزنشینان را که انسان‌هایی پر تلاش هستند دوست داریم.
- همهی مردم باید گذشته و تاریخ میهن خود را خوب بشناسند.
- زبان فارسی برای حفظ میهن بسیار بالهمیت است.
- اگر ما در علم و صنعت پیشرفت کنیم میهن ما همه‌جا معروف و سر بلند می‌شود.

۴. کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوان.

مرزی - اهمیت - مرزنشینان - برخاست - مناطق مختلف - صنعت

آن‌ها را در درس بیدا کن و از روی جمله‌هایی که این کلمه‌ها در آن به کار رفته‌اند، با خط خوانا بنویس.
مرزی: همهی کسانی که در مناطق مرزی میهن زندگی می‌کنند، نگهبان اصلی وطن هستند.

اهمیت: زبان فارسی، زبان ملی ما ایرانیان است و برای حفظ میهن، بسیار بالاهمیت است.

مرزنشینان: ما مرزنشینان را که انسان‌هایی پر تلاش هستند، خوبی دوست داریم.

برخاست: از میان گروه تاریخ یکی برخاست.

مناطق مختلف: برخی از ما در مناطق مختلف کشور، به زبان مادری و محلی خود حرف می‌زنیم.

صنعت: اگر ما در علم و صنعت پیشرفت کنیم، میهن ما همه جا معروف و سر بلند می‌شود.

۱۰. مانند نمونه، کامل کن.

علی آمد.

مریم آمد.

پدرش آمد.

دانشآموزان آموختند.

دانشآموزان

انسان‌ها آموختند.

انسان‌ها

زنان و مردان آموختند.

زنان و مردان

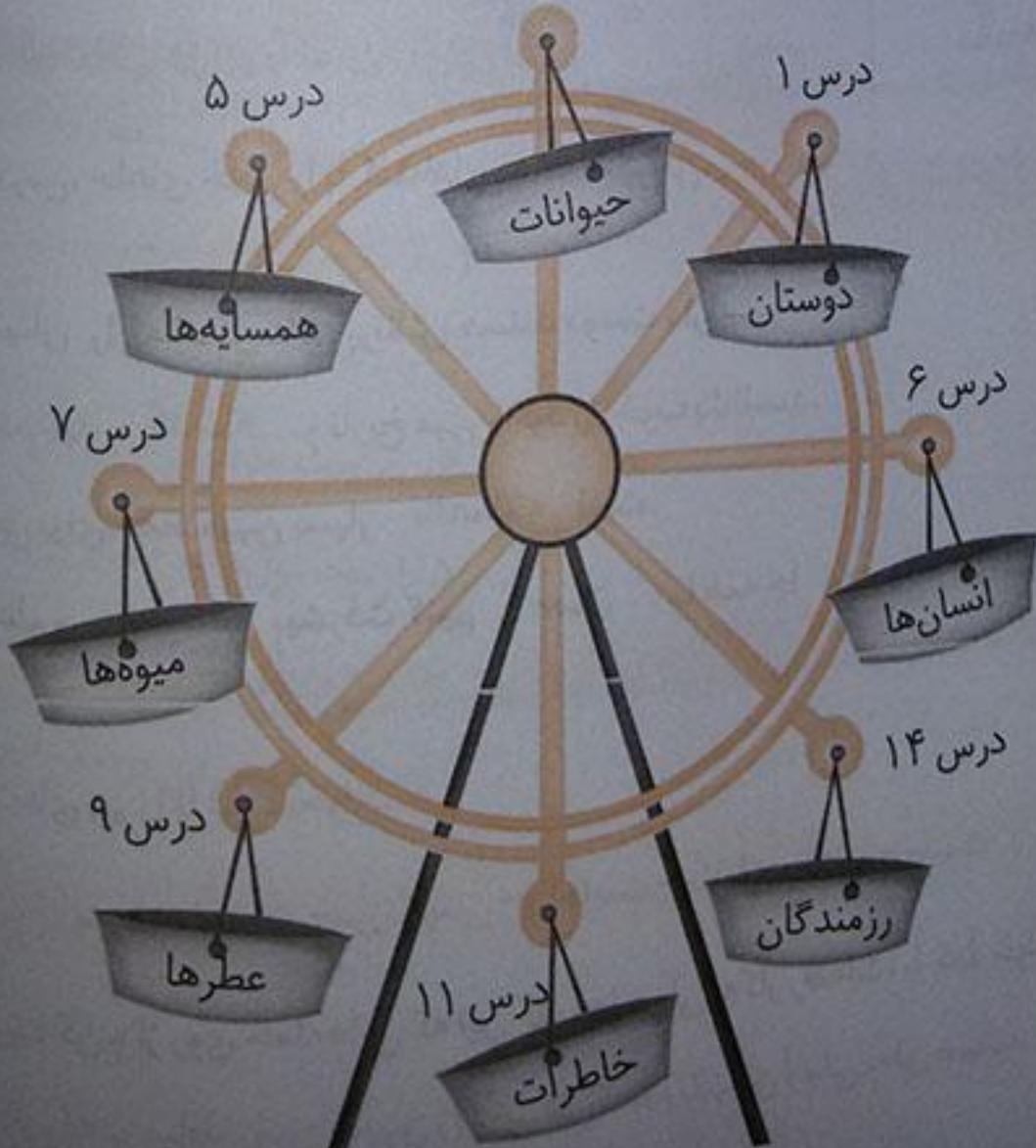
صفحه ۷۲ کتاب درس

دفتر و سرگردان

۱۱. در چرخ و فلک زیر با توجه به شماره‌ی درس‌ها، یک کلمه‌ی جمع از متن درس پیدا کن و بنویس.

درس ۳

صفحه‌ی ۷۳ کتاب درسی

نگارش

(ا) این بندرا بخوان و به جمله‌ی اول آن دقّت کن.
 لباس، بدن را در مقابل انواع مختلف آب و هوا، محافظت می‌کند. در روزهای سرد، بهترین راه گرم نگه داشتن
 بدن، پوشیدن لباس مناسب است. هوایی که بین لایه‌های لباس وجود دارد، بدن را گرم نگه می‌دارد. در روزهای
 گرم، لباس‌های سبک، نازک و روشن، بهترین نوع لباس است. چون پوست را خنک نگه می‌دارد و می‌گذارد که
 هوا به بدن برسد.

(ب) حالمتن زیر را بخوان و جمله‌ی اول بند را بنویس.
 بی سال چهار فصل دارد. فصل اول، بهار است که زمین را پر از گل و شکوفه می‌کند. تابستان، دومین فصل
 سال است که با تعطیلی مدرسه، اوقاتِ فراغتِ دانش آموزان آغاز می‌شود. سومین فصل، پاییز است که برگ‌ریزان
 آن زیاست. آخرین فصل سال، زمستان است که بارش برف در آن، لباس سفید، بر تن طبیعت می‌پوشاند.

صفحه‌ی ۷۴ کتاب درسی

فعالیت‌های تکمیلی

۱. مانند نمونه، با توجه به کلمه‌ی داده شده، جمله را بازنویسی کن.
 شهید دوران، دلاورانه پرواز کرد.

(شہید اردوستانی)

(الف) شهید اردوستانی، دلاورانه پرواز کرد.

(جنگید)

(ب) شهید اردوستانی دلاورانه جنگید.

(شهید شد)

(ج) شهید اردوستانی دلاورانه شهید شد.

(شهید بایانی)

(د) شهید بایانی دلاورانه شهید شد.

۲. در داستان «خرس ایرانی» فرمانده سپاه ایران دستور داد که خرسی بیاورند تا ارزنهای را بخورد. منظور او
 از این کار چه بود؟

منظورش این بود که اگر سربازان دشمن مانند ارزن زیاد باشند، سربازان ایرانی آن‌ها را شکست می‌دهند
 و نایبد می‌کنند.

فعالیت‌های درس (اعلا و واژه آموزی)

کلمه‌های زیر را از متن درس پیدا کن و در جدول بگذار.

	ب	آ	کلمه‌ی دو حرفی
ق	ف	ا	کلمه‌ی سه‌حرفی
ط	و	غ	کلمه‌ی چهار‌حرفی که یکی از نشانه‌های «غ» را دارد.
ن	ی	آ	کلمه‌ی پنج‌حرفی که یک نشانه در آن تکرار شده باشد.

۴. نام چند عضو از بدن را در ستون اول می‌بینی. مانند نمونه، به هر کدام نشانه‌ی (ه) اضافه کن، سپس آن در جای خالی بنویس.

کلمه‌ی جدید	ترکیب با (ه)	عضو بدن
گوش	گوش + ه	گوش
لب	لب + ه	لب
دماغ	دماغ + ه	دماغ
چشم	چشم + ه	چشم

فعالیت‌های درس (اعلا و اموز و بگو)

۵. جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب از متن درس، کامل کن.
- می‌برد لذت از نوازش آب
 - ساحل بی‌خیال خواب‌آلود
 - مثل ماهی میان آب زلال
 - زندگی مهربان و من خوش حال

۱۰ مانند نمونه، جمله‌ها را تکمیل کن.

- مادر مثل خورشید است؛ چون با مهریانی اش به زندگی من، گرما می‌بخشد.

- معلم مثل چراغ است؛ چون با علمش، زندگی مرا روشن می‌کند.

- کتاب مثل دوست است؛ چون به ما چیزهای زیادی یاد می‌دهد.

- دریا مثل آبینه است؛ چون صورت آسمان، در آن پیداست.

هنر و سرگردانی

صفحه ۷۸ کتاب درس

۱۱ یک کلمه از درس انتخاب کن. مخالف آن را بنویس. بعد جمله‌ای بنویس که هر دو کلمه، در آن باشد.

گرم سرد هوا در تابستان گرم و در زمستان سرد است.

۱۲ جدول رنگارنگ: با دقّت به جدول نگاه کن. کلماتی را که با هم شباهت دارند، مانند نمونه، با یک رنگ

شخص، رنگ‌آمیزی کن.

آسایشگاه	آشپزخانه	خوش‌قیافه	موجودات	آزمایشگاه	سرحال
خوش‌بو	قطعات	هنرمند	دلپذیر	کتابخانه	دودکش
نمایشگاه	سربند	خاطرات	آرایشگاه	سربند	دلخواه
دلنشین	نمایشگاه	میخ‌کش	خوش‌مزه	گل‌خانه	مجلات
خوش‌حال	هواکش	سودمند	دست‌کش	مشاهدات	سرزنده
نفت‌کش	دلگرم	حیوانات	سرافراز	ارزشمند	کارگاه

اگر جنگل نباشد

صفحه ۸ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املاء و واژه آموزی)

۲. کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوان.
- کاغذ - ماسه - اکسیژن - ویران - حفظ - غوطه - مواطبت - آغاز - مناطق - روزگاری -
مراقب - قایق

کدام یک از کلمه‌های بالا در متن درس وجود دارد، آن‌ها را بنویس.
کاغذ - اکسیژن - ویران - حفظ - مواطبت - آغاز - روزگاری - مراقب - قایق

۳. با کلمه‌های زیر جمله بساز.

خطرناک: بازی کردن در خیابان خطرناک است.

دردناک: چه قدر دردناک است وقتی می‌شنویم که جنگلی آتش گرفته است.

تابناک: نور تابناک خورشید زمین را روشن می‌کند.

صفحه ۸ کتاب درس

فعالیت‌های درس (املاء پیاموز و پکو)

۱. از متن درس جمله‌هایی را پیدا کن که این کلمه‌ها، در آن‌ها آمده است. سپس از روی جمله‌ها بنویس.

غَرَش - گَسْتَرَدَه - مشْغُول - پَهْنَاوَر - اسْتَرَاحَت

غَرَش: گاه نیز غَرَش و زوزه‌ی جانوران، سکوت جنگل را می‌شکند.

گَسْتَرَدَه: اگر روزی با هواپیما از بالای جنگلی بگذری، فرشی سبز، زیبا و گستردۀ می‌بینی.

مشْغُول: شاید میمون‌های بازیگوش، بر شاخه‌ها مشغول بازی باشند.

پَهْنَاوَر: جنگل پهناور و زیباست.

اسْتَرَاحَت: اگر جنگل نباشد، یکی از بهترین محل‌های استراحت و گردش از انسان گرفته می‌شود.

مانند نمونه، جدول را کامل کن.

محمد جنگل زیبارا دید.	محمد چه چیزی را دید؟	محمد دید.
نرگس دوستش نسرین را ملاقات کرد.	نرگس چه کسی را ملاقات کرد؟	نرگس ملاقات کرد.
معلم گزارش گروه را خواند.	معلم چه چیزی را خواند؟	معلم خواند.

صفحه ۸۲ کتاب درس

هنر و سرگفتار

۱. کلمه‌های زیر را کامل کن. با نشانه‌ی آخر هر کلمه، واژه‌ی بعدی شروع می‌شود. این کار را ادامه بده و جاهای

ذالی را کامل کن.

برندگان ← نسیم ← میمون ← طبیعت ← ترتیب ← بزرگ ← گیاه ←

۲. این کلمه‌های بالا، سه کلمه را به دلخواه انتخاب کن و در یک جمله به کار ببر.

میمون بزرگ، با نشاط بالا و پایین می‌پرید.

۳. فطعن این جورچین، به هم ریخته‌اند. آن‌ها را مطابق با شماره‌های جورچین، شماره‌گذاری کن. سپس جمله‌ی روی آن را بخوان و بنویس. طبیعت سرماهی ملی ماست. در حفظ آن کوشانید.

۳ ۲ ۱

۶ ۵ ۴

جلسن
۴ حفظ

۳
جورچین

۵ پیکری

۲ سرما
طبیعت

۱ باشیم

۶

چشم‌های آسمان

درس ۱۷

صفحه ۸۲ کتاب درس

فعالیت‌های درس (اعلا و اثره آموزی)

۱. با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب، پر کن.

آسمان صاف و زیباست و ستاره‌ها با درخشش خاصی آن را آراسته‌اند . از ستاره سراغ داشتم. آسمان چه قدر گسترده و وسیع است. خورشید را گرفتم. حسن عجیبی می‌خواستم فریاد بزنم و از خدای بزرگ برای آفرینش این همه زیبایی و عظمت تشکر کنم.

۲. مانند نمونه، ابتدا وصل کن، سپس کامل کن.

دامن دخترانه خیلی زیبا است.

کلام دخترانه

رفتار دوستانه بسیار خوب و پسندیده است.

دامن دوستانه

کفش پسرانه مخصوص پسران است.

رفتار پسرانه

کلام مؤذبانه شیرین و شنیدنی است.

کفش مؤذبانه

صفحه ۸۵ کتاب درس

فعالیت‌های درس (اعلا، بیاموز و بگو)

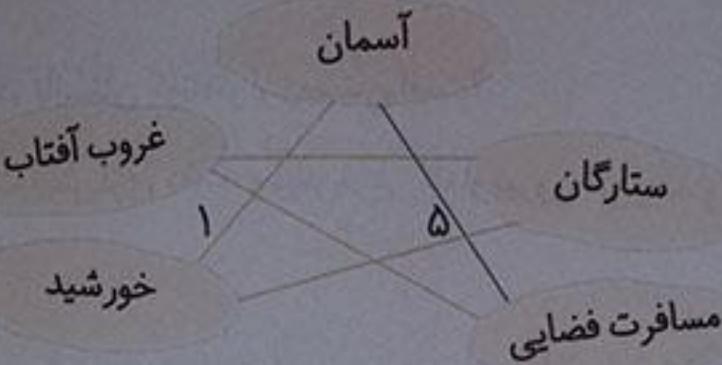
۳. کلمه‌های جدول را از درس پیدا کن و بنویس.

	ن	ه	پ
ع	ی	س	و
م	ل	ع	م
ن	ر	ا	آ

صفحه ۸۶ کتاب درس

دیر و سرگرد

کلمه‌ای زیر را به ترتیب حروف الفباء، با خط راست به هم وصل کن.

صفحه ۸۸ کتاب درس

فعالیت‌های تكمیلی

(با توجه به کلمه‌ی داده شده جمله را بازنویسی کن.

دانشآموزان کتاب را خوانندند.

(الف) مریم و خواهرش کتاب را خوانندند.

(ب) مریم و خواهرش کتاب را دیدند.

(ج) مریم و خواهرش مجله را دیدند.

(د) مریم و خواهرش مجله را خریدند.

در داستان «افتادن از آسمان» مرد زورگو از این که گفت: «من از آسمان افتاده‌ام» چه منظوری داشت؟ بیانه و

دلیل غیرمنطقی برای خطا و اشتباه

من زیر را با دقّت بخوان و به سؤال‌های آن پاسخ بده.

در هر کندوی زنبور عسل، یک ملکه و تعداد زیادی زنبور کارگر زندگی می‌کنند. اگر تعداد زنبورهای کارگر کافی نباشد، در کندو بی‌نظمی ایجاد می‌شود. ملکه، از اسفند تا شهریور ماه حدود سه تا پنج هزار تخم می‌گذارد و به طور متوسط سه تا چهار سال عمر می‌کند. زنبورهای کارگر از شیره‌ی گل‌ها عسل تولید می‌کنند. آن‌ها فقط

در فصل زمستان زندگی آرامی دارند. عمر زنبورهای کارگر کمتر از زنبور ملکه است. آنها در تابستان فقط پنج هفته و در زمستان تا شش ماه عمر می‌کنند.

الف) کلمه‌ی «آنها» که در متن مشخص شده است، به چه کسانی یا چه چیزهایی اشاره دارد؟

زنبورهای کارگر

ب) چرا عمر زنبورهای کارگر در تابستان کوتاه‌تر از زمستان است؟

چون در فصل تابستان فعالیت بیشتری دارند و بیشتر از کندو بیرون می‌روند و در معرض خطر هستند